

Godišnji izvještaj o radu Hrvatske mreže za ruralni razvoj - HMRR u razdoblju između 1. siječnja 2015. i 31. prosinca 2015.

SAŽETAK

Za HMRR je 2015. godina bila uzbudljivo razdoblje - organizirali smo vrlo uspješno prvi Hrvatski ruralni parlament (HRP) te smo nakon nekoliko godina, tijekom kojih je Mrežu uspješna vodila predsjednica Višnja Jelić Mück iz ODRAZ-a, dobili novog predsjednika Tomislava Panenića iz LAG-a Srijem.

Prvi Hrvatski ruralni parlament - najvažniji događaj za HMRR u 2015.!

U Baranji je od 16. - 18. travnja 2015. održan prvi HRP, u organizaciji HMRR-a i u suradnji s Udrugom za kreativni razvoj Slap iz Osijeka, Gradom Beli Manastir i LAG-om Baranja. Domaćin nam je bila Županija Osječko-baranjska, a imali smo i dva važna pokrovitelja: Ministarstvo gospodarstva RH i Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO).

Prvi Hrvatski ruralni parlament označio je početak procesa jačanja i povezivanja lokalnih ruralnih zajednica u zajedničkom promišljanju i traženju odgovora na izazove razvoja ruralnih prostora Hrvatske. Željeli smo ukazati na važnost ruralnog područja za cjelovit i održiv razvoj na čitavom teritoriju Hrvatske.

Kroz tri sadržajem bogata dana, 228 sudionika, koje je povezala želja, briga i odgovornost za budućnost ruralnih prostora Hrvatske, dalo je doprinos traženju odgovora na ključno pitanje skupa: "Kako zadržati mlade u ruralnom prostoru?" Predstavnici LAG-ova, udruga, gradova, općina, županija, privatnog sektora, akademske zajednice, stručnih institucija, ministarstava, turističkih zajednica, razvojnih agencija, Europskog parlamenta, EGSO-a i zainteresirani pojedinci razmijenili su stavove i saznanja, raspravili iskustva, zamisli i moguće pristupe te odredili korake koje bi trebalo učiniti na putu do drugog Hrvatskog ruralnog parlamenta 2017.

Usvojena je i Deklaracija koja sadrži poruke i prijedloge sudionika upućene donositeljima odluka na europskoj, nacionalnoj i na regionalnim razinama. Tekst Deklaracije se može naći na sljedećoj poveznici: <http://www.hmrr.hr/media/50797/deklaracija.pdf>. Poruke sudionika za Europu, HMRR je predstavio na 2. Europskom ruralnom parlamentu, održanom u studenom 2015. u Austriji.

HMRR je tijekom godine bio aktivan na više razboja, ukratko o nekima u nastavku:

- HMRR je član ili ima svoje predstavnike u europskim i regionalnim organizacijama, u čijem radu aktivno sudjeluje - od PREPARE-a i ELARD-a do Balkanske mreže za ruralni razvoj i EGSO-a
- članovi HMRR su aktivno sudjelovali u nizu događanja u zemlji (npr. 3. LAG Summer Festival) i inozemstvu (npr. Prvi ruralni parlament BiH, 2. Europski ruralni parlament)
- nositelj je ili partner u nekoliko projekata (Platforma za ruralni razvoj JIE, Žene u lokalnom održivom razvoju, ALTER)
- organizator je nekoliko događanja (npr. okruglog stola "Kako postići visoku kvalitetu LRS/strategije CLLD?" u Drnišu.

Broj članova HMRR konstantno raste, tijekom 2015. pridružilo nam se 9 članova, nekoliko ih je nažalost izašlo iz članstva. Ukupno smo na kraju 2015. imali 38 članova.

I ured HMRR-a je ojačao, tijekom 2015. pridružila nam se stručna suradnica Julia Bakota, koja pomaže koordinatorici Marini Koprivnjak u boljem funkcioniranju ureda te u informiranju članova.

Okruženje

Bilo je to i vrijeme iščekivanja novog razvojnog dokumenta za hrvatske ruralne prostore. **Europska komisija je 26. svibnja 2015. odobrila Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020.** Cilj PRR-a je **poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora EU, briga za okoliš i klimu te jačanje ekonomskih i društvenih struktura ruralnih zajednica do 2020.** Prioriteti financiranja su sljedeći: **modernizacija gospodarstava, podrška mladim poljoprivrednicima, održivo gospodarenje tlom te poboljšavanje povezanosti i infrastrukture.** Programom, koji je vrijedan oko 2.4 milijarde eura, definirano je 17 mjera koje imaju za cilj povećanje konkurentnosti hrvatske poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije, ali i unaprjeđenja životnih i radnih uvjeta u ruralnim područjima uopće.

HMRR je dao svoj doprinos izradi PRR-a, sudjelovanjem tadašnje predsjednice u radu Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. te davanjem zajedničkih primjedbi Ministarstvu poljoprivrede na nacrtu Programa. HMRR je aktivan i u Povjerenstvu za izradu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2 "Provedba operacije unutar CLLD strategije", Podmjere 19.3. "Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a" i Podmjere 19.4 "Tekući troškovi i animacija".

Jedna od važnijih mjera za članove HMRR je Mjera 19. LEADER (CLLD). Kroz tu mjeru i podmjere osigurava se pripremna pomoć LAG-ovima za jačanje kapaciteta, izradu LRS-a, provedbu projekata za provođenje CLLD strategija i sl. U drugoj polovici 2015. HMRR je, između ostalog, posvetio pažnju tim temama, a tako će nastaviti i u 2016.

Postignuća HMRR-a u se navode prema redosljedju i opisu ciljeva određenih Strateškim planom:

1. Zagovaranje interesa dionika iz ruralnih zajednica u kreiranju i provedbi javnih politika

Najvažniji događaj HMRR-a, ne samo u ovoj godini, svakako je organizacija **prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta**. U organizaciji su izravno sudjelovali članovi Slap i LAG Baranja te Grad Beli Manastir uz ured HMRR-a, upravni i organizacijski odbor. I drugi su članovi svojim aktivnostima i sudjelovanjem pridonijeli uspjehu i dobrim odjecima ovog važnog događaja. Odaziv više od 220 sudionika potvrđuje potrebu i interes lokalnih zajednica i javnosti za ovakvim okupljanjima. HRP smo organizirali bez izravne financijske potpore i uz mlaku podršku Ministarstva poljoprivrede i drugih relevantnih predstavnika vlade i državnog vrha. Cijenimo veliku podršku Europskog gospodarskog i socijalnog odbora kao i sudjelovanje hrvatskih predstavnika u Europskom parlamentu i predstavnika sličnih organizacija iz susjednih zemalja u javnom dijalogu. Organizacijski i programski model skupa dobili su visoke ocjene sudionika. Donijeli smo Deklaraciju HRP-a i oblikovali poruku ruralne Hrvatske drugom Europskom ruralnom parlamentu.

Više o HRP-u:

<http://ruralniparlament.com/> , <http://hmrr.hr/hr/ruralni-razvoj/hrvatski-ruralni-parlament/> ,
<http://hmrr.hr/hr/o-nama/u-medijima/>

Provedba pristupa LEADER, sad proširena na razvoj vođen zajednicom - CLLD, ostaje u fokusu djelovanja HMRR-a. HMRR je pratio i izvještavao o djelovanju LAG-ova i o promjenama u njihovoj organizaciji i ustroju koje su potaknute novim Programom ruralnog razvoja. nastavljamo javno objavljivati osnovne informacije o LAG-ovima: veličina područja i broj stanovnika, broj zaposlenih u LAG-u, podatke o projektima, izvorima financiranja i kontaktne podatke: <http://www.hmrr.hr/hr/leader/hrvatski-lagovi/>

HMRR zagovara interese ruralnih dionika i sudjeluje u praćenju provedbe javnih politika djelovanjem u **Privremenom Odboru za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020.** i **Odboru za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.** HMRR je 2. veljače 2015., kao član privremenog Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020., oblikovao i poslao komentare Ministarstvu poljoprivrede na prijedloge kriterije za odabir za Mjere 6. Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanje i 7. Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima. Očitovanje i stajalište Ministarstva poljoprivrede na Mjeru 7. smo zaprimili 4. veljače 2015. ([poveznica](#))

HMRR je u konzultaciji s članovima 24. rujna 2015. priredio te poslao komentare i prijedloge Ministarstvu poljoprivrede na prijedloge kriterija za odabir za Mjeru 1 - Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja i Mjeru 19 - LEADER (CLLD). Ministarstvo poljoprivrede je odgovorilo donesenim Odlukama o usvajanju kriterija odabira te analizom očitovanja članova Odbora kao i odgovorima Ministarstva poljoprivrede na očitovanja ([poveznica](#)). Ministarstvo poljoprivrede je većim dijelom uvažilo sugestije.

HMRR sudjeluje u kreiranju i poboljšavanju Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. kroz djelovanje u **Povjerenstvu za izradu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2 "Provedba operacije unutar CLLD strategije", Podmjere 19.3. "Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a" i Podmjere 19.4 "Tekući troškovi i animacija"**. Predstavnici HMRR-a u Povjerenstvu su Ivan Čupić (LAG Laura/HMRR), član te Lidija Dabić (LAG Baranja/HMRR), zamjenica. Uz navedene predstavnike, na prvom sastanku Povjerenstva održanom u Zagrebu 22. prosinca 2015. sudjelovali su i Tomislav Panenić, predsjednik HMRR-a te Marina Koprivnjak, koordinatorica HMRR-a. Predstavnici HMRR-a su Ministarstvu poljoprivrede iznijeli unaprijed prikupljene komentare, prijedloge i pitanja članova HMRR-a vezana uz Pravilnik. Veći dio prijedloga je prihvaćen. Na drugom sastanku Povjerenstva održanom u Zagrebu 4. veljače 2016. sudjelovali su Ivan Čupić i Marina Koprivnjak te su iznijeli dio prethodno prikupljenih komentara članova na prijedlog Pravilnika. Na komentare HMRR-a Ministarstvo

poljoprivrede se očitovalo pisanim putem. ([poveznica](#)) Ministarstvo poljoprivrede je većim dijelom uvažilo sugestije.

Predstavnica HMRR je članica **Europskog gospodarskog i socijalnog odbora** (EGSO), tijela koje savjetuje Europski parlament, Europsko vijeće i Europsku komisiju te pruža pomoć u nastojanju da europske politike i zakonodavstvo bolje odražavaju gospodarske i socijalne potrebe te potrebe građana. Predstavnice HMRR-a u EGSO-u su Lidija Pavić-Rogošić (ODRAZ/HMRR), članica Grupe III. koja zastupa interese različitih europskih organizacija civilnog društva te Višnja Jelić Mück (ODRAZ/HMRR), zamjenica. Lidija Pavić-Rogošić je u izvještajnom razdoblju sudjelovala na četiri plenarne sjednice Odbora u Bruxellesu, radionici o sudjelovanju javnosti na polju gospodarenja radioaktivnim otpadom te Sastanku na vrhu gospodarskih i socijalnih vijeća i sličnih institucija s područja Euro-mediterana (Bruxelles, 30. studenog-1. prosinca 2015.) Neki od naglasaka navedenih sjednica su: veći fokus na suočavanje s nezaposlenošću mladih kojima se moraju osigurati vještine za tržište rada te razvoj održivog gospodarstva koje se bavi potrebama građana, naročito malih i srednjih poduzetnika. Izvještaje sa sjednica i događanja EGSO-a mogu se naći na <http://www.odraz.hr/hr/novosti/novosti-iz-egso-a>.

Tihana Fabijanić, predstavnica HMRR-a u **Dunavskom forumu civilnog društva**, obavlja ulogu jednog od koordinatora vezano uz djelovanje prema ciljevima EUSDR - Strategije za podunavsku regiju EU. Forum je osnovan u lipnju 2011. u Eisenstadt-u, Austrija. Događanja i aktivnosti DCSF-a se objavljuju na e-adresi www.danubestrateg.eu/dcsf.

Zajedničkim sudjelovanjem na **2. Europskom ruralnom parlamentu** (Schärding, Austrija, 4.-6. studenog 2015.) HMRR nastavlja suradnju s **Ministarstvom poljoprivrede** te **Mrežom za ruralni razvoj pri Ministarstvu poljoprivrede**. Organizatori 2. Europskog ruralnog parlamenta (ERP) su European Rural Community Alliance, PREPARE - Partnerstvo za ruralnu Europu i ELARD - Europska udruga LEADER za ruralni razvoj. Sudjelovalo je 240 delegata iz 40 zemalja svijeta, a HMRR je predstavio Hrvatsku te prenio poruke prvog HRP-a. Uz predstavnike HMRR-a Višnju Jelić Mück (ODRAZ/HMRR), Petra Mamulu (LAG Gorski kotar/HMRR), Marinu Koprivnjak (HMRR) i Juliju Bakotu (HMRR), članice hrvatske delegacije su bile i Vlatka Pavlinić (Mreža za ruralni razvoj) i Marijana Živković (Ministarstvo poljoprivrede). Tri dana terenskih posjeta, plenarnih sjednica, radionica te neformalne razmjene ideja i iskustava su rezultat cjelogodišnjih kampanja provedenih u 40 europskih zemalja, čiji je cilj bio čuti glas i potrebe stanovnika ruralnih prostora. U Hrvatskoj je nacionalnu kampanju vodio HMRR, čiji je vrhunac bio prvi Hrvatski ruralni parlament održan u Baranji u travnju 2015. Sudionici su raspravljali o najistaknutijim temama koje su proizišle iz kampanje te doprinijeli sastavljanju Europskog ruralnog manifesta koji ocrta potrebe, izazove i zahtjeve ruralnog stanovništva Europe. HMRR je preveo Manifest na hrvatski jezik i zajedno s priopćenjem za medije, prosljedio članovima, medijima te putem web-stranice, društvenih mreža i e-glasila. ([poveznica](#)) Na ERP-u je usvojen i iscrpan izvještaj s nacionalnih kampanja europskih zemalja koje su sudjelovale na ERP-u pod nazivom 'ALL Europe shall live' u kojemu su navedeni i mnogi dijelovi Deklaracije prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta.

HMRR je sudjelovao u konzultacijama pri pripremi **Vodiča za izradu, monitoring i evaluaciju lokalnih razvojnih strategija za programsko razdoblje 2014.-2020.** Vodič je izdalo Ministarstvo poljoprivrede, a izradile su ga predstavnice estonske mreže LEADER. Cilj je ovog dokumenta hrvatskim LAG-ovima osigurati praktične instrumente i prijedloge za pripremu lokalnih razvojnih strategija pod vodstvom zajednice u okviru mehanizma LEADER (CLLD/LEADER) za programsko razdoblje 2014.-2020. Na predstavljanju Vodiča sudjelovali su mnogi članovi HMRR-a.

HMRR je u suradnji s LAG-om Krka, udrugom OGI i Gradom Drnišom organizirao **okrugli stol "Kako postići visoku kvalitetu lokalnih razvojnih strategija / CLLD strategija"** (Drniš, 4. rujna 2015.), sa svrhom razmatranja odabranih aspekata izrade lokalnih razvojnih strategija LAG-ova 2014.-2020. Skup je bio koncipiran kao panel-rasprava o tri teme koje su odabrane temeljem ankete provedene među članovima HMRR-a: Pristup izradi strategije - kako harmonizirati doprinos vanjskih stručnjaka i lokalnih dionika?; Akcijski plan provedbe strategije - kako izraditi i prikazati akcijski plan?; Uključenost lokalnih dionika - kako postići visoku razinu uključenosti?. Sudjelovali su predstavnici LAG-ova, članova HMRR-a, lokalnih udruga, drugih organizacija, skupina i pojedinaca zaduženih ili zainteresiranih za izradu i

provedbu lokalnih razvojnih akata odnosno za sudjelovanje u procesu participativnog planiranja na lokalnoj razini. ([poveznica](#))

HMRR je u Zagrebu 19. siječnja 2016. **organizirao radionicu "Izrada Lokalnih razvojnih strategija LAG-ova"**. Svrha radionice je bila zajednički razmotriti pitanja i elemente izrade Lokalne razvojne strategije 2014.-2020. i unaprijediti izradu LR/CLLD strategija kroz aktivnu razmjenu iskustava. Moderatori su bili Ivan Čupić, član Povjerenstva za izradu Pravilnika za podmjere 19.2., 19.3. i 19.4. ispred HMRR-a i Marina Koprivnjak, koordinatorica HMRR-a. Na radionici je 32 LAG-a iz cijele Hrvatske aktivno sudjelovalo u raspravi. Sudionici su raspravljali o bodovanju Kriterija odabira zahtjeva za potporu, sustavu nagrađivanja, načinu raspisivanja natječaja i odabira projekata od strane LAG-a i sl. Sva prikupljena mišljenja i ona dostavljena uredu HMRR-a su prezentirana na 2. sastanku Povjerenstva.

Tragom zaključaka prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta o potrebi uspostavljanja tematskih grupa, HMRR je **pokrenuo inicijativu za osnivanje Platforme LAG-ova unutar HMRR-a**. S obzirom na sve veće učlanjivanje LAG-ova u HMRR odlučili smo posebnu pozornost posvetiti temi LEADER/CLLD unutar Mreže, ali također i pružiti mogućnost LAG-ovima da unutar HMRR-a imaju mogućnost razvijanja svojih aktivnosti, uz administrativnu podršku Mreže. Na sastanku u Zagrebu 19. siječnja 2016. LAG-ovi članovi HMRR-a su podržali inicijativu osnivanja Platforme radi potrebe za jačim međusobnim povezivanjem i učinkovitijom suradnjom. Svrha Platforme će biti osigurati prostor za okupljanje LAG-ova i razgovor o specifičnim temama od interesa za LAG-ove unutar HMRR, bolju vidljivost, organiziranost i predstavljanje. Na taj način će LAG-ovi snažnije i strukturiranije zagovarati svoje interese. Platforma LAG-ova unutar HMRR-a je službeno osnovana na 31. sjednici UO-a održanoj u Zagrebu 22. veljače 2016. Izabrana je i nacionalna koordinatorica Platforme, Dragica Roščić iz LAG-a, Adrion te regionalni koordinatori.

Predstavnici HMRR-a su sudjelovali u kreiranju, poboljšavanju i praćenju provedbe javnih politika kako slijedi:

Odbor za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. (od 2015.)	<i>Marina Koprivnjak / HMRR</i>
Privremeni Odbor za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020. (2014.-2015.)	<i>Višnja Jelić Mück / HMRR, članica Marina Koprivnjak / HMRR, zamjenica</i>
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o provedbi Podmjere 19.2 "Provedba operacije unutar CLLD strategije", Podmjere 19.3. "Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a" i Podmjere 19.4. "Tekući troškovi i animacija" (2015.)	<i>Ivan Čupić / LAG Laura, HMRR, član Lidija Dabić / LAG Baranja, HMRR, zamjenica</i>
Europski gospodarski i socijalni odbor (od 2013.)	<i>Lidija Pavić-Rogošić / ODRAZ-HMRR, članica (predstavница udruga) Višnja Jelić Mück / ODRAZ-HMRR, zamjenica</i>
Dunavski forum civilnog društva (od 2011.)	<i>Tihana Fabijanić / Hrvatska sekcija Ecovast-a</i>

2. Umrežavanje i informiranje članica i dionika koji rade na ruralnom razvoju

Članstvo i suradnja s mrežama

Članstva u europskim mrežama stalni su izvori informacija i saznanja o novim usmjerenjima europske politike ruralnog razvoja, komentarima na ta usmjerenja te o mogućnostima međunarodne suradnje i partnerstva. Mreže čiji je HMRR član su:

PREPARE - Partnerstvo za ruralnu Europu

Od 2010. HMRR je član ugledne europske mreže PREPARE - Partnerstvo za ruralni razvoj. Članovi PREPARE-a su europske i nacionalne organizacije za ruralni razvoj koje pripadaju civilnom sektoru. Predstavnice HMRR-a u PREPARE-u su Višnja Jelić Mück i Marina Koprivnjak. Sonja Vuković (Slap/HMRR) je 5.-6. lipnja 2015. predstavljala HMRR na sastanku organizacijske skupine PREPARE-a u Ligatne, Latviji. Na sastanku se razgovaralo o pripremi 2. Europskog ruralnog parlamenta, čiji je PREPARE suorganizator.

ELARD - Europska udruga LEADER za ruralni razvoj

Od 2011. HMRR je član ELARD-a, mreže koja radi na prepoznatljivosti pristupa LEADER među europskim donositeljima odluka i koja želi učvrstiti ulogu LEADER-a kao bitnog dijela europske politike ruralnog razvoja. Predstavnica HMRR-a je Dragica Roščić (LAG Adrion/HMRR), koja je sudjelovala na skupštini ELARD-a 22.-23. lipnja 2015. u Bruxellesu te konferenciji čija je tema bila CLLD - lokalni razvoj vođen zajednicom. Nakon konferencije se susrela s predstavnicima Europske komisije i Europskog parlamenta te ostalim nacionalnim predstavnicima LAG-ova. Sudjelovala je i na godišnjoj i izbornoj sjednici održanoj 16.-17. veljače 2016. u Bruxellesu. Na sjednici je izabrana nova predsjednica - Kristiina Tammets iz Estonije. Dopredsjednici su Pedro Brosei iz Portugala te Radim Sršen, dosadašnji predsjednik.

BRDN - Balkanska mreža za ruralni razvoj

Predstavnik HMRR-a u BRDN-u je Matija Zamljačanec (LAG Izvor/HMRR). U Zagrebu je 24. studenog 2015. održan sastanak BRDN-a čiji su članovi, pored HMRR-a, i Mreže za ruralni razvoj Crne Gore, Kosova, Makedonije, Mreža za ruralni razvoj Srbije te ona u BiH. HMRR su na sastanku predstavljale Marina Koprivnjak i Julia Bakota (HMRR), a raspravljalo se o budućnosti BRDN-a, doradi Statuta, strateškom planiranju te o budućim zajedničkim aktivnostima.

Predstavnici HMRR-a u europskim mrežama su:

Mreže	Predstavnik/ica HMRR-a
ELARD - Europske udruge LEADER za ruralni razvoj	<i>Dragica Roščić / LAG Adrion, HMRR, članica</i>
PREPARE - Partnerstvo za ruralnu Europu	<i>Višnja Jelić Mück / HMRR, članica Marina Koprivnjak / HMRR, zamjenica</i>
Balkanska mreža za ruralni razvoj	<i>Matija Zamljačanec / LAG Izvor, HMRR</i>

Prikupljanja i razmjene podataka, HMRR informira putem:

Web-stranice ([poveznica](#)) - HMRR izvješćuje o novostima u ruralnom razvoju, aktivnostima HMRR-a i njenih članova, stanju LAG-ova u Hrvatskoj, propisima, pravilnicima, priručnicima, člancima, natječajima i dr. Ističemo aktivnost praćenja LAG-ova u Hrvatskoj što se objavljuje na web-stranici uz kartografski prikaz i osnovne podatke, posebno o promjenama njihovog područja obuhvata do čega dolazi stupanjem na snagu novog Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. HMRR nastavlja pratiti stanje i trendove na području provedbe LEADER-a u Hrvatskoj i EU, obavještavati o novim usmjerenjima politike ruralnog razvoja (CLLD) i Programu ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Facebook profila ([poveznica](#)) - objavljujemo zanimljivosti o aktivnostima i događajima koji su vezani uz aktivnosti članova, LAG-ove, ruralnu Hrvatsku i ruralni razvoj općenito. Facebook profil ima 2.267 fanova.

E-glasila HMRR Info - e-glasilo se šalje kao e-bilten na 1.325 adresa. Glasilo sadrži kratke prikaze događaja koji se vezuju na opširnije opise na web-stranici ili vanjskim izvorima. U izvještajnom razdoblju izrađeno je i poslano 36 e-glasilo.

HMRR Glasnika ([poveznica](#)) - pokrenut je u jesen 2013. s ciljem jačanja kohezije članstva. Glasnik je zanimljiv i čitateljima u susjednim zemljama. Urednik je Nikša Božić (Hrvatska sekcija ECOVAST-a/HMRR). U 2015. je priređen dvobroj Glasnika koji obuhvaća cijelu 2015., a koji biti objavljen u siječnju 2016. Sadrži vijesti udruga članica Mreže, izvješća s prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta te drugog Europskog ruralnog parlamenta i druge vijesti o aktivnostima HMRR-a i njenih članova.

Predstavници inicijativa, LAG-ova i drugih dionika ruralnog razvoja često se javljaju HMRR-u kako bi dobili obavijesti, savjete ili odgovore na pitanja. Komunikacija se odvija korištenjem e-mail liste na koju se tjedno šalju informacije o događanjima, zanimljivostima, natjecajima, pozivima na suradnju i sl.

Informiranje, konzultacije, sudjelovanje na skupovima i stručnim putovanjima otvoreno je i zainteresiranim organizacijama i pojedincima izvan članstva.

Suradnja

Ruralni parlament povećao je vidljivost HMRR-a i dao zamah obnovi ranije suradnje i novim suradničkim zamislima. Posebno smo surađivali s Udrugom gradova, Udrugom općina, CEDRA-om, LEADER mrežom Hrvatske, Zadrugom za Etično financiranje, GTF-Inicijativa za održivi rast, Udrugom mladih poljoprivrednika, Udrugom OPG-a Hrvatske "Život", Zajednicom županija i drugima. Nastavljena je dobra suradnja s Geografskim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu uključujući suradnju na projektu CRORURIS kojeg vodi docent Aleksandar Lukić.

3. Edukacija i razmjena znanja

Organizacija skupova i radionica

HMRR je u izvještajnom razdoblju organizirao i sudjelovao u organizaciji sljedećih skupova:

- ✦ Radionica "Ususret prvom Hrvatskom ruralnom parlamentu", Lepoglava, 12. ožujka 2015., sudjelovali članovi i zaposlenice HMRR-a
- ✦ Prvi Hrvatski ruralni parlament, u suradnji s Gradom Beli Manastir, LAG-om Baranja i udrugom Slap, Baranja, 16.-18. travnja 2015., sudjelovali članovi i zaposlenice HMRR-a
- ✦ Prva dvodnevna radionica "Žene u održivom lokalnom razvoju zajednice" u okviru projekta "Žene i održivi razvoj-nove mogućnosti zapošljavanja", u suradnji s projektnim partnerima, Sarajevo, 16.-17. lipnja 2015., sudjelovale Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ LAG Summer festival u suradnji s LAG-om Laura i drugima, Biograd na Moru, 26.-28. lipnja 2015., sudjelovali članovi i Marina Koprivnjak
- ✦ Okrugli stol "Kako postići visoku kvalitetu lokalnih razvojnih strategija/CLLD strategija?", Drniš, 4. rujna 2015., sudjelovali članovi i Marina Koprivnjak
- ✦ Studijski posjet "Žene i održivi razvoj-nove mogućnosti zapošljavanja" u okviru projekta "Žene i održivi razvoj-nove mogućnosti zapošljavanja", u suradnji s projektnim partnerima, Zagreb i Čakovec, 26.-27. studenoga 2015., sudjelovale Marina Koprivnjak i Julia Bakota

Provedba edukacija, aktivno sudjelovanje na skupova

Predstavnici HMRR-a su u izvještajnom razdoblju proveli dvije edukacije i sudjelovali na seminarima i okruglom stolu:

- ✦ Seminar Volonteuropa "Rural isolation of citizens in Europe: evidence from Bulgaria, Albania and Croatia", Sofija, Bugarska, 7. svibnja 2015., Marina Koprivnjak - izlagateljica
- ✦ Radionica "Suradnja između LAG-ova i razrada zajedničkih projektnih prijedloga", Đurđevac, 11. rujna 2015., Marina Koprivnjak - moderatorica radionice
- ✦ "Praktični trening srednjoškolaca o ruralnim organizacijama i lokanim akcionim grupama" u organizaciji Asocijacije za razvoj Ibarske doline IDA, Borsko jezero, Srbija, 26.-27. rujna 2015., Marina Koprivnjak i Matija Zamličanec su proveli edukaciju o ruralnim zajednicama i LAG-ovima
- ✦ "Okrugli stol sa predstavnicima ruralnih i omladinskih mreža EU u cilju razmjene iskustava i znanja" u organizaciji Asocijacije za razvoj Ibarske doline IDA, Kopaonik, Srbija, 10.-11. listopada 2015., Tomislav Panenić i Josip Kovač (LAG Srijem/HMRR) su podijelili iskustvo HMRR-a u zagovaranju interesa građana te planiranja akcija lokalnih zajednica

HMRR s članovima nastavlja pružati aktivnu podršku razvoju LAG-ova u područjima na kojima djeluju, u širokom rasponu od savjetodavne i tehničke pomoći do edukacije. HMRR nastavlja pratiti i podupirati LAG-ove i LAGUR-e u osnivanju, vodeći računa o ravnomjernom razvoju i pravu na dobru kvalitetu života u svim dijelovima ruralne Hrvatske.

Sudjelovanje na skupovima, radionicama i stručnim putovanjima

Sudjelovanje na sastancima, stručnim skupovima i studijskim putovanjima korišteno je kao prilika za informiranje o Mreži, LAG-ovima, o dostignutoj razini provedbe LEADER-a u Hrvatskoj te za zagovaranje međunarodne suradnje na projektima ruralnog razvoja. HMRR je u izvještajnom razdoblju sudjelovao na sljedećim skupovima, radionicama i stručnim putovanjima:

- ✦ Predstavljanje kalendara natječaja i poziva u 2015. i radionica za moguće prijavitelje na natječaje "Demokratizacija i ljudska prava" i "Podrška inovativnim inicijativama za djecu i mlade u lokalnim zajednicama" u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, Zagreb, 22. siječnja 2015., sudjelovala Julia Bakota
- ✦ Predavanje ECOVAST-a "Zaštita arhitektonskog naslijeđa ruralnih naselja i malih gradova - iskustva ECOVAST-a2, Zagreb, 27. siječnja 2015., sudjelovala Julia Bakota
- ✦ Seminar Europske mreže za ruralni razvoj "Stakeholder involvement", Bruxelles, Belgija, 26. ožujka 2016., sudjelovali predstavnici LAG-ova Vuka-Dunav i Adrion
- ✦ Konferencija Volonteurope "Governance from the common good: the role of the enabling state", Sofija, Bugarska, 8. svibnja 2015., sudjelovala Marina Koprivnjak
- ✦ Konferencija LAG-a Devetak "Position of BiH in a process of LAG establishment", 13.1-14. svibnja 2015., Jahorina, BiH, sudjelovao Tomislav Panenić
- ✦ Zagrebački energetska tjedan - predavanje ODRAZ-a "Što su to održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje", Zagreb 15. svibnja 2015., sudjelovale Višnja Jelić Mück, Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ Ruralni parlament BiH u organizaciji partnera na projektu ACoRD u suradnji s Mrežom za ruralni razvoj u BiH, Sarajevo, BiH, 15. svibnja 2015., sudjelovao Tomislav Panenić
- ✦ Radionica u svrhu pripreme korisnika za provedbu Podmjere 19.1. u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Zagreb, 19. svibnja 2015., sudjelovale Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ Radionica o pripremi za Podmjeru 19.1 u organizaciji LEADER mreže Hrvatske, St. Kapela i Slavonski Brod, 21.-23. svibnja 2015., sudjelovali članovi HMRR-a
- ✦ Dani otvorenih vrata / Tjedan održivog razvoja u organizaciji Ureda za udruge, Zagreb, 30. svibnja 2015., sudjelovale Julia Bakota-izlagateljica i Marina Koprivnjak
- ✦ Drugi Parlament latvijskih ruralnih zajednica u organizaciji Latvian Rural Forum, Ligatne, Latvija, 3.-5. lipnja 2015., sudjelovala Sonja Vuković
- ✦ Predstavljanje kataloga Ruralni turizam Hrvatske u organizaciji Hrvatske gospodarske komore, Zagreb, 9. lipnja 2015., sudjelovala Julia Bakota
- ✦ Okrugli stol "Program ruralnog razvoja RH" u organizaciji Zbora agrarnih novinara HND, Zagreb, 30. lipnja 2015., sudjelovala Višnja Jelić Mück
- ✦ Svečanost usvajanja Programa ruralnog razvoja RH u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Zagreb, 30. lipnja 2015., sudjelovale Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ Konferencija "Uloga LAG-ova u ruralnom razvoju" u organizaciji LAG-a Podravina, Đurđevac, 10. rujna 2015., sudjelovali članovi i Marina Koprivnjak
- ✦ Međunarodna konferencija o zaštiti autohtonih proizvoda, Zagreb, 16. listopada 2015., sudjelovale Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ Predstavljanje Vodiča za izradu, praćenje i procjenu lokalnih razvojnih strategija za programsko razdoblje 2014. - 2020. u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Zagreb, 28. listopada 2015., sudjelovali članovi, Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ 15. godina ODRAZ-a, Zagreb, 19. listopada 2015., sudjelovale Marina Koprivnjak i Julia Bakota
- ✦ Završna konferencija projekta "Urbanističko planiranje za gradove" u organizaciji DEŠE, Zagreb, 11. prosinca 2015., sudjelovala Marina Koprivnjak

4. Organizacijski razvoj

Članarine i novi članovi

U 2015. HMRR je imao 38 članova, a članarina je naplaćena od njih 29. Devet članova kasne s uplatom članarine, a jedan član kasni s uplatom upisnine.

Novi članovi su: LAG Cetinska krajina, LAG Istočna Istra, LAG Krka, LAG Laura, LAG Lika, LAG Moslavina, LAG Središnja Istra, LAG Srijem i LAG Virovitički prsten.

Sjednice Skupštine

Na Skupštini održanoj u Lepoglavi 12. ožujka 2015. sudjelovali su predstavnici 21 člana HMRR-a koji su zajednički radili na SWOT analizi Strateškog plana HMRR-a i diskutirali o pripremi prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta.

Na Izornoj skupštini održanoj 4. rujna 2015. u Drnišu sudjelovali su predstavnici 20 članova HMRR-a. Izabran je novi predsjednik HMRR-a - Tomislav Panenić (LAG Srijem). Članovi HMRR-a srdačno su zahvalili dosadašnjoj predsjednici Višnji Jelić Mück na dugom i predanom radu u Mreži. Članovi su odabrali i Upravni odbor: Tomislav Panenić (LAG Srijem), Nikša Božić (Hrvatska sekcija ECOVAST-a), Lidija Pavić - Rogošić (ODRAZ - Održivi razvoj zajednice), Dragica Roščić (LAG Adrion) i Matija Zamljačanec (LAG Izvor). Na Skupštini je usvojen Statut nakon usklađivanja s novim Zakonom o udrugama te se otvorilo pitanje kandidiranja za domaćinstvo 2. Hrvatskog ruralnog parlamenta u 2017.

Skupština je u prosincu 2015. usvojila Financijski plan HMRR-a za 2016. putem elektronskog glasanja.

Sjednice Upravnog odbora

Upravni odbor izabran 2013. nastavio je raditi u sastavu: Maja Božičević Vrhovčak (DOOR), Nikša Božić (Hrvatska sekcija Ecovasta), Ivan Doboš (LAG Baranja), Višnja Jelić Mück (ODRAZ) i Matija Zamljačanec (LAG Izvor). Sastao se dvaput i to:

- Zagreb 30. siječnja 2015. (UO-26)
- Zagreb, 16. ožujka 2015. (UO-27)
- Zagreb, 7. srpnja 2015. (UO-28)
- Drniš, 3. rujna 2015. (UO-29)

Upravni odbor izabran 4. rujna 2015. u sastavu: Nikša Božić (Hrvatska sekcija ECOVAST-a), Tomislav Panenić (LAG Srijem), Lidija Pavić-Rogošić (ODRAZ-Održivi razvoj zajednice), Dragica Roščić (LAG Adrion) i Matija Zamljačanec (LAG Izvor) se sastao jednom:

- Zagreb, 19. studenog 2015. (UO-30)

Promjene u predsjedništvu

Izvršajno razdoblje je bilo izazovno u predsjedništvu Mreže. Na Izornoj skupštini održanoj 4. rujna 2015. izabran je novi predsjednik - Tomislav Panenić. Njegovim imenovanjem za novog ministra gospodarstva RH, podnio je 25. siječnja 2016. ostavku na mjestu predsjednika Mreže. UO je kao v.d. predsjednice izabrao Lidiju Pavić-Rogošić, koja će dužnost predsjednika vršiti do iduće izborne Skupštine.

Strateško planiranje

Na sjednici Skupštine održanoj u Drnišu 4. rujna 2015. raspravljalo se o nastavku izrade Strateškog plana 2015. - 2020. Članovi radne skupine za izradu Strateškog plana su: članovi UO-a te Marijana Vidić Poletto (LAG Zapadna Slavonija), uz prošireni sastav prema potrebi. Radna skupina se planira sastati u ožujku ili travnju 2016., kako bi završila proces izrade nacrtu Strateškog plana.

Novi Statut

Radna grupa za usklađivanje Statuta s novim Zakonom o udrugama (Mihaela Lončar iz LAG-a Podravina, Svjetlana Kasunić iz LAG-a Gorski kotar i Tomislav Panenić iz LAG-a Srijem) je u nekoliko navrata radila na sastavljanju prijedloga izmijenjenog Statuta, uz pomoć zaposlenica HMRR-a.

Na svojoj 29. sjednici (Drniš, 3. rujna 2015.) UO je vrlo detaljno i predano izvršio konačnu reviziju Statuta HMRR-a. Glavne izmjene djelovanja u Statutu se odnose na: ciljeve, ciljane skupine, djelatnosti, gospodarske djelatnosti, opis znaka i pečata, vođenje popisa članova, detaljno definirano upravljanje i tijela udruge, načini sazivanja Skupštine, rješavanje situacija opoziva članova UO-a, detalji izbora likvidatora te rješavanje sporova i sukoba interesa.

Na sjednici Skupštine (Drniš, 4. rujna 2015.) članovi su jednoglasno usvojili Statut i odabrali likvidatoricu Marinu Vojković (ODRAZ - Održivi razvoj zajednice).

Usklađivanje djelovanja Udruge sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14)

Koordinatorica je sastavila prijedlog Financijskog plana za 2016.: plan prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata te objašnjenje cjelokupnog plana. UO je na svojoj 30. sjednici (Zagreb, 19. studenog 2015.) utvrdio konačnu verziju Financijskog plana te ga je Skupština elektronskim glasanjem u prosincu 2015. natpolovičnom većinom usvojila.

Zaposlenice

U izvještajnom periodu HMRR je imao dvije zaposlenice:

- Marina Koprivnjak, koordinatorica, od 1. travnja 2014.
- Julia Bakota, stručna suradnica, od 9. veljače 2015. uz potporu HZZ-a, mjera „Rad, staž i prijevoz“ - stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa

Volonteri/ke

U radu ureda HMRR-a kao volonteri/volonterke su sudjelovali/e:

- (1) Višnja Jelić Mück, zastupanje HMRR-a u svojstvu predsjednice te kontinuiran stručni rad i davanje smjernica, uključujući pripremu sjednica, pomoć izradi mišljenja i stajališta u konzultaciji s članovima;
- (2) Tomislav Panenić, zastupanje HMRR-a u svojstvu predsjednika, ali i kontinuirana podrška na zadacima usmjeravanja rada, pripreme sjednica, izrade mišljenja i stajališta u konzultaciji sa članovima;
- (3) Antonio Kevo, ažuriranje statističkih i demografskih podataka o lokalnim akcijskim grupama, praćenje njihovog djelovanja unutar lokalnog i regionalnog razvoja ruralnih područja;
- (4) Ksenija Vidović Vorberger, ODRAZ, uređivanje godišnjeg izvještaja HMRR-a i pomoć pri uređivanju weba.
- (5) Tihana Damjanović, pomoć pri uređivanju Facebook stranice

Ukupan broj sati volontiranja ostvarenih u HMRR-u u 2015. iznosi 667.

Udruga ODRAZ - Održivi razvoj zajednice kontinuirano podržava rad HMRR-a osiguranjem smještaja i povremenim konzultacijama.

5. Projekti i podrške:

- "Žene i održivi razvoj - nove mogućnosti zapošljavanja", Ministarstvo vanjskih i europskih poslova; 49.070 HRK, u razdoblju 19. prosinca 2014.-18. prosinca 2015.; partneri: (1) ODRAZ-Održivi razvoj zajednice (nositelj projekta), (2) Hrvatska mreža za ruralni razvoj, (3) Udruženje asocijacija za ekonomski razvoj REDAH, Mostar
- Institucionalna potpora 2015.-2017., Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, 3 x 75.000 HRK počevši od 1. siječnja 2015.
- Platforma za ruralni razvoj Jugoistočne Europe, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva; 400.000 HRK, u razdoblju 1. studenog 2015.-31. listopada 2016., s mogućnošću produljenja; partneri: (1) Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR (koordinator Platfome), (2) Udruga za kreativni razvoj Slap, (3) Deša - Dubrovnik, (4) ODRAZ - Održivi razvoj zajednice, (5) Asocijacija za razvoj Ibarske doline "IDA", Srbija, (6) Ruralni edukativni centar, Srbija, (7) Asocijacija za ekonomski razvoj REDAH, Bosna i Hercegovina, (8) CERD - Centar za ekonomski i ruralni razvoj, Bosna i Hercegovina, (9) Mreža za ruralni razvoj Crne Gore, Crna Gora, (10) Mreža za ruralni razvoj Makedonije, Makedonija
- Alter - Active Local Territories for Economic development of Rural Areas, Europska komisija, Civil Society Facility and Media Programme 2014-2015 - Support to regional thematic networks of Civil Society Organisations; 35.540 EUR, u razdoblju 17. prosinca 2015. - 16. travnja 2019.; partneri: Partneri: (1) Mreža za ruralni razvoj Srbije (nositelj projekta), (2) Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR, (3) Mreža za ruralni razvoj u BiH, (4) Mreža za ruralni razvoj Kosova, (5) Mreža za ruralni razvoj Makedonije, (6) Mreža za ruralni razvoj Crne Gore, (7) Institute for Democracy and

Mediation, Albanija, (8) Development Foundation of Turkey, Turska, (9) Latvian Rural Forum, Latvija

HMRR je u promatranom razdoblju prijavio osam projektnih prijedloga. Dio prijava je odbijen, a očekuju se obavijesti u vezi sljedeće prijave:

- Star of Danube - Support Territorial Activism of Rural communities in Danube region based on the LEADER and CLLD approach, Interreg Danube Transnational Programme; tražen iznos 125.000 EUR, u razdoblju od 30 mjeseci, Partneri: (1) Hrvatska mreža za ruralni razvoj (nositelj projekta), (2) Consulting Rural Europe, Austrija, (3) Spiralis, Češka, (4) Prlekija Development Agency, Slovenija, (5) Ibar Development Association, Srbija, (6) Mreža za ruralni razvoj u BiH, (7) European LEADER Association for Rural Development (ELARD), Belgija.

Hrvatska mreža za ruralni razvoj je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.